

Editorial

Sărbătorim, an de an, marele 23 August și, statornic, de-a lungul celor 27 de ani, cîți au trecut de cînd ne întoarcem mereu sărbătorește privirile spre flacăra lui eliberoare, spre flacăra lui de viață nouă, amintirea lui a fost nu numai prilejul unei unanim bucuroase reîntîlniri, în noi înșine, cu noi înșine — cei de atunci, deveniți și întineriți în cei de azi — ci și prilejul unei regrupări a forțelor, a elanurilor și convingerilor noastre militante și ziditoare, prilejul unei însuflețite dar și exigente scrutări de orizonturi — a orizonturilor atinse și a celor, mereu mai largi, care ni se deschid în față. Întreg poporul — muncitori, țărani, intelectuali — se recunoaște în aceste clipe de înălțare și de sever examen al conștiințelor — în tot ce îndreptățește, aici și dincolo de meleagurile țării, admirația și prestigiul crescînd de care ne bucurăm — drept făuritor al propriei lui, grandioase, înaripate și bogate deveniri istorice. Mindria poporului, și mindria fiecărui cetățean în parte, e însă grea, în primul rînd, de cea mai fierbinte și vibrantă dragoste și recunoștință nutrită pentru Partidul Comunist Român, încercatul inițiator, organizator și călăuz al tuturor crucialelor victorii dobîndite pe drumul transformării și construcției revoluționare, socialiste, a țării, a societății, a cugelelor noastre.

Neobosit și neabătut, cu fermitate niciodată zdruncinată, și cu fecundă înțelepciune îmbinînd adîncile chemări ale veacurilor de lupte și jertfe, închinat de mării înaintași ideii și cauzei de libertate, de dreptate și de demnitate națională și socială, cu înțelegerea științifică — marxist-leninistă — a legilor ce guvernează lumea, viața și istoria, Partidul a făcut din cele mai nobile și mai aprins hrănite visuri ale locuitorilor acestei țări dunărene și carpatine, care e România, realități concrete, vii, deopotrivă străbătute de seva bătrînelor rădăcini ale trecutului și tinerește ținînd spre zările solare ale viitorului — ale societății socialiste multilateral dezvoltate, ale comunismului. Spre aceste zări — a căror apropiere este nemijlocit legată de împlinirea sarcinilor Congresului al X-lea, și în care omul va fi tot mai deplin în măsură a-și manifesta și afirma personalitatea sa structural înnoită și îmbogățită, prin însăși fapta sa creatoare, animată de spiritul de devoțiune față de socialism și comunism — ne cheamă și astăzi Partidul, în climatul aniversar al mării eliberări.

Cuvîntul partidului, rostit, în 6 și 9 iulie, de tovarășul Nicolae Ceaușescu — cuvînt de mobilizare a tuturor comuniștilor, a întregii suflări muncitoare din țara noastră, în vederea îmbunătățirii activității lor ideologice, politice și cultural-educative, în vederea punerii mai ferm și mai adînc în stăpînire a marxism-leninismului, în vederea întăririi și dezvoltării conștiinței patriotice, socialiste — a fost întîmpinat, într-o nedelectibilă unanimitate, de cetățenii conștienți de sine și de rosturile lor în viața și în problemele de viață ale țării, înainte de toate cu înțelegerea necesității istorice a ridicării continue a rolului conducător ce revine partidului, în toate domeniile de activitate politico-educativă, pentru atingerea obiectivelor pe care le pretinde buna și deplina desfășurare a procesului de făurire a societății socialiste, multilateral dezvoltate, pentru înlăturarea acelor lipsuri, deficiențe și neajunsuri, ce stau, ori se pot ivi, în calea mersului înainte al societății noastre, și despre care s-a făcut insistent mențiune în măsururile propuse de tovarășul Nicolae Ceaușescu, aprobate de Comitetul Executiv al Partidului, ca și în cuvîntarea pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a ținut-o la Consfătuirea din 9 iulie.

De necesitatea imperioasă a înlăturării obstacolelor ca și a contribuției mai active, mai revoluționar-combative, la degajarea energiilor și elanurilor pe care le reclamă, pe mai departe, construcția nouă a omului și a patriei noastre, sînt pătrunși toți oamenii de cultură și cu deosebire oamenii artei și ai scrisului artistic, a căror funcție, prin înseși natura și destinația operelor lor, este o funcție formativă, formativă de conștiințe, de caractere, de mentalitate, de comportament etic, de integrare a individului în spiritul și în sensul timpului său, a mediului social ambiant, a drumului istoric al societății sale. Recenta consfățuire a Comitetului de Stat pentru Cultură și Artă cu oamenii de teatru din toată țara — dramaturgi, actori, regizori, directori de teatru, critici; întîlnirea tovarășului Nicolae Ceaușescu cu scriitorii aflați în casa lor de odihnă de la Mangalia, ca și angajamentele, revizuirile de poziție, declarațiile mărturisite pe diferite căi, în presă, la radio, la televiziune, de slujitorii cei mai reprezentativi ai artelor noastre, au fost, în această privință, prin cele mărturisite și făgăduite, o dovadă masivă și grăitoare a adeziunii lor la apelul partidului.

Oamenii de artă — și, în primul rînd, oamenii de teatru — au înțeles că împlinirea nobilei lor misiuni presupune și pretinde din partea lor, dincoace de orice realizare, o angajare mai deschisă și mai ferm susținută decît pînă acum, pe drumul pe care, din totdeauna, i-a chemat partidul. Ei au înțeles să orienteze creațiile lor, inițiativele lor ca, în genere, munca lor în domeniul artistic — cu spirit partinic, animați de o combustie revoluționară — cu precădere către zonele de viață ale realităților noastre, către problemele de viață și de conștiință care fac particularitatea acestor realități și a perspectivelor noastre de devenire. Ei s-au pătruns de măsura în care ispitele și influențele, fățișe ori ascunse, ale ideologiei burgheze pot mina eficiența educativă, constructivă a creației lor; și sînt de aceea hotărîți să le respingă, oricînd și oricum s-ar înfățișa ele. Ei au înțeles că gustul artistic — care trebuie educat — al individului, se dezvoltă în strînsă dependență de educarea și dezvoltarea lui ideologică, de educarea și îmbogățirea simțului său patriotic, socialist, a convingerilor sale internaționalist-socialiste, a spiritului umanist socialist care animă, în toate resorturile de activitate, viața noastră. E lîmpede pentru ei că educarea acestui gust pentru cultură și artă nu poate fi desprinsă de ridicarea continuă a conștiinței de om a spectatorului, că asemenea conștiință se refuză deopotrivă obscurantismului și obscurului, vederilor anarhizante ori umorilor depresive și anxioase, care colorează o anume pătură și o anume artă, decepționată ori rătăcită, a lumii capitaliste de azi, și care nu pot avea acces la noi, fără a primejdi și a artificializa ambianța spirituală și culturală caracteristică lumii și eforturilor noastre, clar orientate spre lumină, spre frumos, spre sănătate. Ei s-au pătruns în același timp de adevărul că actul de cultură și opera de artă, pe care sînt ținuți să le cultive și să le promoveze, nu pot fi rupte în expresie, cum nu pot fi rupte în substanța lor, de zestrea tradiției moștenite, pe linia realitășii și eroică a căreia au fost înserate — cu însușirea unei dăinuirii peste veacuri — împrejurările și figurile exemplare ale luptei pentru afirmarea noastră națională și umană în lume. Ei au înțeles să fructifice această zestre, adăugînd aurei clasicității noastre, aura, de o ineputabilă și inegalabilă forță pilduitoare, a faptelor revoluționare ale clasei muncitoare, ale eroilor comuniști de ieri și de azi, exponenți ai luptei partidului și poporului pentru schimbarea la față, în spiritul liberei și demnei omienii, a țării, a vieții, a omului.

Pentru a așeza programul lor artistic și activitatea lor creatoare în acest spirit combativ și înalt umanist, ei știu că eforturile lor nu au a cunoaște preocupare, nu se vor putea împăca nici cu superficialitatea conformistă și rutinieră, nici cu expresia echivocă și confuză, care risipește atenția și împiedică înțelegerea, nici cu prostul gust, lipsit de răspundere și de har, dispunînd la comoditate și delăsare. Forța educativă a actului artistic și cultural, ei știu că nu o pot isca decît din perspectiva cerințelor construcției ce ne stă în față, de la înălțimea realizărilor practice cu care ne mindrim, și de la înălțimea prestigiului de care stăutul nostru și poporul nostru au ajuns, prin politica partidului, să se bucure în lume. Toate acestea vorbesc despre originalitate, despre un adine spirit de răspundere, despre o activitate conștientă de cunoaștere, despre aplicarea creatoare a legilor obiective ale făuririi noii noastre orînduirii, despre o clară și fermă stăpînire a ideologiei marxist-leniniste, despre slujirea înfocată a patriotismului, a frățestilor legături de luptă și convingeri cu celelate țări socialiste, a luptei pentru o așezare de progres și pace în lume, și pentru o victorie a umanului în lume. Nu e pentru un om de artă un sentiment de cinste mai curat și mai plin, decît acela de a-și și lucrarea săvîrșită în ascultarea acelorași comandamente și integrată astfel, activ, constructiv, în însuși procesul de înfăptuire a marii opere de edificare a lumii noi și a omului nou, la care, sub glorioasă și înțeleapta conducere a Partidului, sînt angajate, cu brațele, cu inima, cu mintea, toate forțele creatoare ale poporului.